

MINCE & BANKOVKY

ČASOPIS O MINCÍCH, PAPIRÝCH PLATIDLECH, MEDAILÍCH A ŘÁDECH

Ročník 2, číslo 4/2008, Cena 99,- Kč/129,- Sk (Cena pro předplatitele 85,- Kč)

Rozhovor s Otakarem Duškem

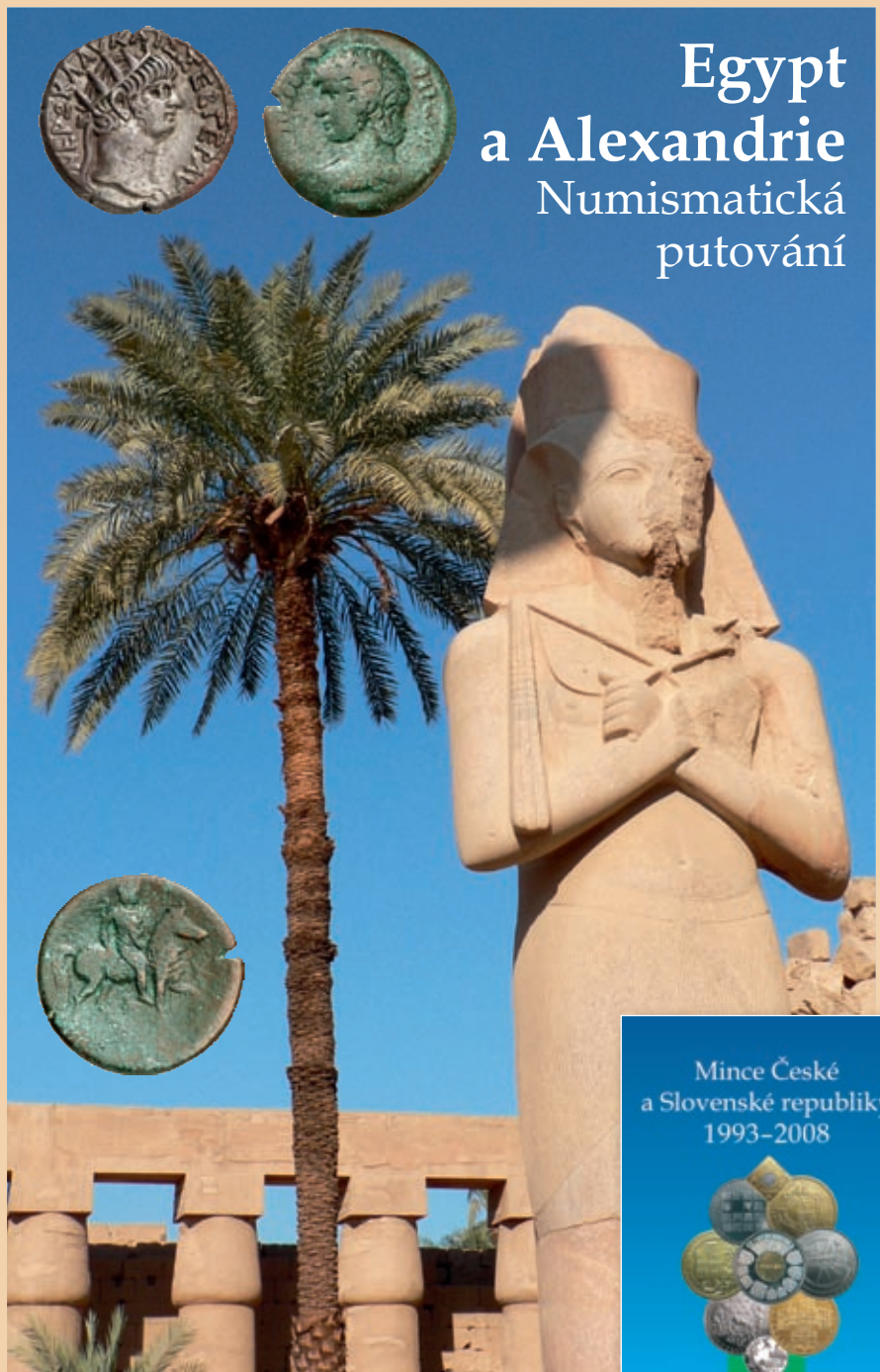
Kristián I., kurfiřt saský

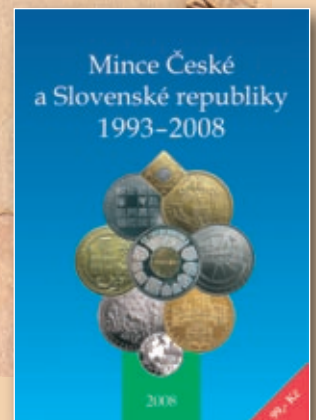
Padělky východoněmecké měny

VSTUPENKA NA VÝSTAVU PRAGA 2008 A VELETRH SBĚRATEL ZDARMA!

Egypt a Alexandrie
Numismatická putování

4 198700 204906

Kufr na mince „Alu“

www.mince-bankovky.cz

Na veškeré zde inzerované zboží obdrží předplatitelé časopisu Mince&Bankovky prázdninovou slevu 15%. Při objednávce nad 800,- Kč poštovné a balné ZDARMA. Zboží si můžete objednat skrze objednávací kupón na adrese redakce nebo na tel.: 261 214 379.

Hliníkový kufr pro bezpečné a přehledné uložení vašich mincí

- Hliníkový kufr s kovovými rohy a zámek
- Zámek se dvěma zámečky a elegantním držadlem
- Modré velurové vyložení
- Patentované uspořádání k vložení tabel
- Nyní nový s kovovým designem
- Kufr dodáváme komplet se šesti královsky modrými mincovními tably

Cena: 557,- Kč

č. 178 – KUFR PRO ČESKÉ PAMĚTNÍCH MINCE.

č. 176 Kufr pro 200 mincí různých průměrů (také pro mince v dózách)

č. 177 Kufr pro 30 kompletních Eurosad 1 Cent – 2 Euro a pro mince ostatních států (Andorra = Kypr)

č. 179 Kufr pro 30 kompletních Eurosad v dózách

č. 174 Kufr pro 210 kusů 2euromincí

č. 172 Kufr pro 144 kusů 2euromincí v dózách

č. 175 Kufr pro 180 kusů 10euromincí

č. 173 Kufr pro 120kusů 10euromincí v dózách

Z obsahu

Otakar Dušek Zprava dobrý,
zleva tanky!**4****Mince řecko-
baktrijského
království**Eukratides I.
(171–135 př. Kr.)**28****Mincování Mexika**Mexická platidla
v Náprstkově muzeu
v Praze**10****Nový katalog**Mince České
a Slovenské republiky
1993–2008**32****Egypt
a Alexandrie**Numismatická
putování**20****Po stopách
nositele jednoho
řádu**Záhada výjimečně
udělovaného řádu**86****Mince & Bankovky**www.mince-bankovky.cz

Periodicita: Dvoutměsíčník
Místo vydání: Praha
Evidenční číslo: MK ČR E 17777
ISSN: 1214-6757
Vydavatel: Jiří Doležal, Na dolinách 44,
147 00 Praha 4,
IČO: 47040335

Distribuci na Slovensku zajišťuje Ing. Štefan Mihalik
Astrová 1, 01008 Žilina
tel.: +41 5653 752, 0905 931 739
e-mail: mihalikstefan@zoznam.sk

Sazba: Milan Svatoš
Tisk: Tiskárna PRATR a. s., Sokolovská 87/95
186 00 Praha 8
Překlad: Ing. Irida Vozková

Peníze NDR Padělky
východoněmecké
měny**96****Budovy
Hongkong &
Shanghai Bank
na bankovkách****98**

Otakar Dušek

Zprava dobrý, zleva tanky!

Říct o Otakaru Duškovi, že je medailér, by bylo sice pravdivé, nicméně poměrně zavádějící. (Krásné) medaile jsou částí jeho práce a to poměrně oblíbenou. Řekněme tedy, že Otakar Dušek je umělec – designér. Ovšem zatím poslední počín tohoto umělce nenechal časopis **MINCE A BANKOVKY** na pochybách, že je nutné tohoto sympatického člověka představit i vám – čtenářům.

Jak jste se dostal k mincím a medailím?

Ve druhém ročníku na UMPRUM, kde jsem studoval v ateliéru Písma a typografie u profesora Jana Solpery akad. mal., jsem se dostal k soutěžním podmínkám na návrh mince. Jednalo se o soutěž určenou pro sochaře do třiceti let. Přestože nejsem sochař a mé zkušenosti s tvorbou mincí byly v té době nulové, měl jsem nutkání se této soutěže zúčastnit. Naprosto jasně si vzpomínám, jak lopotně vznikala model mé první mince. Nebylo kde brát zkušenosti. Můj návrh nakonec nečekaně získal tři ze čtyř vypsání cen, což bylo pro mě velkým překvapením. Následně jsem byl osloven, zda bych nechtěl pracovat na návrzích oficiálních pamětních mincí. Tuhle nabídku České národní banky jsem přijal.

Ve vašem portfoliu skutečně najdeme i dvě realizované pamětní mince – jak byste porovnal práci na mincích a na medailích?

Jedná se o dva naprosto jiné způsoby

práce a myšlení. Pracujete-li na mincích, je zadavatelem zakázky Česká národní banka. Ta se pasuje do role znalce a vrchního arbitra vypisovaných soutěží, kterých se účastní sochaři a medailéři. Následně vybere návrh určený k realizaci. Ten prohlašuje za nejlepší možný v dané chvíli. Všechno je to jakási hra, kde vůbec nejde o to přinést nový a zásadní pohled na mincovní tvorbu. Naopak, pokud jste bez invence a nenarušujete zaběhané stereotypy, jste vítán. Nových prvků a přístupů se lidé v této instituci děsí. Chápu to. Mají strach o své pozice. Proto je vždy mnohem pohodlnější realizovat věc, která nepřináší nic nového a ani zajímavého, ale je tu naprostá jistota, že realizace proběhne bez problémů. Z mého pohledu je to naprosté mrhání časem, energií i daným materiálem. Po zhruba dvou letech, kdy jsem se pokoušel pracovat na návrzích pro ČNB jsem pochopil, že moje snaha přinášet nová řešení je zde naprosto nepřijatelná. Můj odchod byl

nevyhnutelný.

Následně jsem se dostal do velice nezáviděníhodné situace. Jediné, co jsem měl, byla moje touha pracovat v tomto oboru. Rozhodl jsem se tedy, že pokud nemohu pracovat pro ČNB, budu jí konkurovat. Nešlo mi o konkurenci kvantitativní nýbrž kvalitativní. Během šesti let se mi podařilo sestavit tým velice schopných spolupracovníků a naše společné úsilí dává vzniknout medailím, které jsou ve svém pojetí zcela nové. Základem mé práce je zde naprostá tvůrčí svoboda. Nikdo nemá právo zasahovat do mých návrhů. Nikdy se nenechám limitovat technologií nebo leností lidí ve výrobě. Jsem to já, kdo celý projekt financuje, proto platím pouze za kvalitně odvedenou práci. Někdy ze mě moji spolupracovníci sílí, ale na druhou stranu nakonec vždy chápou, že jedním v zájmu dané věci. Mé projekty jsou totiž nesrovnatelně náročnější, jak časově tak technologicky, než ražby běžných mincí a medailí.

Pracuji zkrátka diametrálně odlišně než ČNB a to přináší kýžené výsledky. Tvůrčí svoboda v mé práci je však zároveň vyvážena permanentní snahou o získání dostatečného množství finančních prostředků potřebných pro danou realizaci. A to mi neustále komplikuje život. Přesto jsem se svou situací spokojen, protože tvůrčí svobodu nelze ničím nahradit. Je to naprosto nedotknutelná veličina, bez níž nemá smysl přistupovat k této umělecké disciplíně.

Při návrhu mince musíte dodržovat víc „povinných“ parametrů – neomezuje vás to?

U mince musíte dodržovat několik i zcela nesmyslných parametrů. Které mnohdy lidé, vyžadující jejich striktní dodržení, nedokáží vysvětlit. Ale v zásadě je to jedno. Profesionál by se měl umět s takovým omezením vypořádat.

Kde vznikl nápad vytvořit minci s hologramem? Ražba je velice složitá (v ČR byli na tuto minci poměrně hrdí).

Já toto nadšení nesdílím. Mincovna sice odvedla dobrou práci, hologram však v této minci má smysl pouze potud, že v určitém úhlu ukazuje správnou barevnost symbolů státního znaku. Aby jeho použití mělo jasný důvod, navrhoval jsem využití určitého flop effectu. Šlo o to, že by se ve zlatě při čelním pohledu objevil český královský lev, při otočení doleva moravská orlice a při otočení doprava slezská. Určitým lidem se ale nechtělo komplikovat si život, tak je hologram zcela statický a v zásadě samoučelný. Tak to bylo i v případě mé druhé realizované mince, kde rytec zcela nepřipustně a svévolně změnil výšku reliéfu, aby eliminoval rizika ražby, přestože mnou navrhovaná výška reliéfu byla odzkoušena a ukázalo se, že by mince razit šla. Já na své realizace pro ČNB opravdu nerad vzpomínám. Mou první medailéřskou realizací byl původní návrh pamětní mince k 200. výročí ražby pražských grošů. Tento návrh byl však Českou národní bankou shledán jako nerealizovatelný. Půjčil jsem si tedy peníze a zrealizoval jsem ho. Co dodat?!

Byly mince a medaile někdy váš koníček nebo dokonce stále jsou?

Tahle práce je pouze můj koníček. Má-li mít smysl, nemůžete na ní být existenčně závislí. Přesto je to práce, které se plně věnuji.

Pamětní stříbrná medaile vydaná u příležitosti 700. výročí zahájení ražby pražských grošů.

Původní návrh pamětní dvousetkorunové mince k 700. výročí zahájení ražby pražských grošů byl v anonymní soutěži České národní banky oceněn 2. cenou s odůvodněním, že se jedná o technicky nerealizovatelnou záležitost.

Vzhledem k tomuto faktu a předchozím zásadním sporům s Komisí pro posuzování uměleckých návrhů ČNB, se autor rozhodl změnit návrh mince na návrh medaile. Vypustil text ČESKÁ REPUBLIKA a nominální hodnotu a zrealizoval tuto ražbu jako soukromý projekt. Na aversní straně je kompozice heraldických zvířat ve státním znaku. Reliéf zvířat byl sejmут z fragmentu původní gotické dlažby v jednom ze sálů Pražského hradu. V rozšířeném excentrickém ražebním okraji je v opisu zahrouben text, který je v provedení proof leštěn! Reversní strana je citací pražského groše. Ve střední části je symbol krále Václava II. V rozšířeném excentrickém ražebním okraji je, stejně tak jako u aversu, v opisu zahrouben text. Ražba této medaile byla realizována ve dvou variantách. Jednak v kvalitě proof a jednak v patinovaném provedení.

Nalezená pamětní stříbrná medaile československého sokolstva Český vlastenecký spolek Sokol vydal v roce 1932 stříbrnou medaili ke stému výročí narození svého zakladatele Dr. Miroslava Tyrše. Osud této medaile byl bezprostředně ovlivňován politickou situací v Československu. V průběhu druhé světové války byla medaile ukryta před německými okupanty a objevila se až v roce 1945, bohužel jen nakrátko. S nástupem komunistického režimu bylo třeba medaili opět ukryt. Jeden z představitelů spolku tedy několik medailí zakopal v roce 1948 do země. Tyto medaile byly náhodně objeveny až po 50-ti letech v roce 1998! Na tuto skutečnost upozorňují texty 1948 na aversu a 1998 na reversu medaile. Jedná se tedy o unikátní numismatickou relikvii. Design etuje evokuje hlavici vrtné soupravy, v níž je vzorek hlíny z místa nálezů. A tak jsou i nadále medaile a země v neustálém kontaktu.